

İzin veremeyecek durumdaki hastalar için tıbbi tedavi ve diş tedavisi

Sorumlu kişi

Medical/Dental Treatment for Patients Who Cannot Consent - Turkish

İzin neden önemlidir?

Kayıtlı doktor ve diş hekimleri (pratisyen hekimler) hastanın tedaviyi onayladığına dair geçerli bir iznini (consent) almadan tedavi uygulayamazlar.

18 yaşın üzerindeki bir kişi, önerilen tedaviyle ilgili olarak hekimin verdiği bilgileri anlaması durumunda, önerilen tedaviyle ilgili olarak kararını verebilir. Kişinin, bu tür bilgileri algılama yeteneğinin bulunmaması durumunda, başka bir kimsenin onlar adına karar vermesi gerekir.

İzin ne zaman gerekmez?

Tıbbi tedavi ya da diş tedavisi ile ilgili acil durumlarda, tedavinin aşağıda belirtilen amaçlarla yapılacak olması halinde, izin gerekmez:

- yaşam kurtarma
- hastanın sağlığına gelebilecek ciddi hasarın önlenmesi
- ciddi biçimde acı ya da ıstırap çekmesinin önlenmesi.

Tedavinin küçük bir işlem olması durumunda da izin gerekmez:

- hastanın ağzının içine bakılarak muayene
- ilk yardım uygulaması
- reçeteli bir ilacın önerilen dozlarda verilmesi.

Sorumlu kişi

Hastanın kendi tedavisine izin verecek durumda olmaması halinde, pratisyen hekim 'sorumlu kişi'nin iznini isteyebilir.

Sorumlu kişi kim olabilir?

1986 tarihli Vasilik ve Yönetim Yasası gereğince, sorumlu kişilerin kimlerden oluşabileceği, öncelik sırasına göre aşağıdaki listede belirtilmektedir. Kişinin orada hazır bulunması ve hasta adına tıbbi ve diş tedavisi ile ilgili kararı vermeyi kabul etmesi gerekmektedir:

1. Hastanın sürekli vekaletname ile atadığı bir vekil (tıbbi tedavi)
2. Önerilen tedaviyle ilgili olarak karar vermesi için Victorian Civil and Administrative Tribunal (VCAT) tarafından atanan kişi
3. Tıbbi tedavi ve diş tedavisi ile ilgili kararlar vermek için VCAT tarafından atanmış olan vasi
4. Tıbbi tedavi/diş tedavisi ile ilgili kararlar vermek için hasta tarafından atanmış olan sürekli vasi
5. Önerilen tedavi dahil, tıbbi tedavi/diş tedavisi ile ilgili kararlar vermek için, hasta tarafından yazılı olarak atanmış olan kişi
6. Hastanın karısı ya da birlikte yaşadığı kişi
7. Centrelink'ten bakıcı ödeneği alan bakıcılar dahil ancak, ücretli bakıcılar ya da hizmet sağlayıcılar hariç olmak üzere hastanın esas bakıcısı
8. Hastanın 18 yaşın üstünde bulunan, aşağıda öncelik sırasıyla belirtilen, en yakın akrabası:

- a. oğlu ya da kızı
- b. babası ya da annesi
- c. erkek ya da kız kardeşi (evlat edinilmiş ya da yarı üvey kardeşler dahil)
- d. büyükbabası ya da büyükannesi
- e. erkek ya da kız torunları
- f. amca, dayı ya da hala, teyze
- g. yeğenleri.

Not: İki akrabanın aynı konumda bulunması durumunda (söz gelimi, bir erkek kardeş ve bir kız kardeş gibi) yaşça büyük olan sorumlu kişi olur.

Sorumlu kişi ne zaman karar verebilir?

Hasta kişinin önerilen tedavinin içeriğini ve etkisini anlayamaması ya da iznini açıklayamayacak durumda olması halinde, hastanın adına sorumlu kişi izin verebilir.

Sorumlu kişinin sorumlu bulunduğu hususlar

Sorumlu kişi, hastanın çıkarlarını en iyi şekilde gözeterek karar almalıdır. Göz önünde bulundurması gereken hususlar aşağıda açıklanmaktadır:

- Hastanın istekleri nelerdir?
- Hasta ailesinin istekleri nelerdir?
- Önerilen tedavi nedir?

- Bu risk içeren bir tedavi midir?
- Alternatif tedaviler bulunmakta mıdır?
- Tedavi edilmemenin olası sonuçları neler olabilir?

Sorumlu kişi nerelerden tavsiye alabilir?

Sorumlu kişi, 1300 309 337 numaralı telefonda OPA'nın Tavsiye Servisi ile ilişki kurabilir. Ayrıca, önerilen herhangi bir tıbbi tedavi ve dış tedavisi ile ilgili yetkilerini kullanma konusunda VCAT'ı arayarak bilgi sağlayabilir.

Sorumlu kişinin izin vermemesi durumunda ne olur?

Sorumlu kişinin izin vermemesi durumunda doktor tedavi uygulayamaz.

Doktorun, tedavinin hastanın yararına olduğuna inanması ve uygulamak istemesi durumunda, tedavinin reddini izleyen üç gün içinde sorumlu kişiye ve OPA'ya bildirimde bulunması gerekir. Bu bildirimde, sorumlu kişinin tedavinin uygulanmasını önleme isteğini bildirmek üzere VCAT'e başvurabileceği belirtilir.

Sorumlu kişinin herhangi bir davranışta bulunmaması durumunda, doktor tedaviye başlar. Sorumlu kişinin VCAT'e başvurması durumunda, itirazının nedenini açıklaması gerekmektedir. Daha sonra VCAT tedavinin başlayıp başlamamasıyla ilgili kararını verir.

Sorumlu kişinin veremeyeceği kararlar

Sorumlu kişinin izin verme yetkisiyle ilgili bazı kısıtlamalar bulunmaktadır.

Hastanın makul bir süre içinde tedaviye izin verebilecek olması durumunda, sorumlu kişi yalnızca aşağıda belirtilen hususlarda izin verebilir:

- tedavinin başlatılmaması durumunda, hastanın durumunda önemli ölçüde kötüleşme görülecek olması
- tedavinin hastanın isteklerine aykırı olmaması.

Sorumlu kişi aşağıda belirtilen özel işlemlere izin veremez:

- kısırlığa yol açma olasılığı bulunanlar
- hamileliği sona erdirebilenler
- organ nakli için doku alınması.

Bu özel müdahalelerin herhangi birine başlamadan önce, bir karar verilmesi için VCAT'e başvurulur.

Sorumlu kişi, 1988 tarihli *Tıbbi Tedavi Yasası* kapsamında hasta adına tedaviyi reddedemez. Bu konuda daha fazla bilgi edinmek için, *Tıbbi Tedavinin Reddi* başlıklı bilgi metnine bakın, ya da OPA'ya arayın.

Yetişkin bir kişinin, 1986 tarihli *Akil Sağlığı Yasası* kapsamında zorunlu tedavi gören bir hasta olması ve akıl hastalığı dışında bir hastalığının tedavisiyle ilgili izin veremeyecek durumda bulunması halinde, sorumlu kişi bu konuda karar veremeyebilir. Böyle bir durumda, Mental Health Act izin verebilecek olan kişileri öncelik sırasına göre aşağıda açıklandığı gibi belirlemiş bulunmaktadır:

1. Hasta tarafından tayin edilmiş sürekli vekaletnameye sahip vekil (tıbbi tedavi)
2. Önerilen tedavi konusunda karar vermesi için VCAT tarafından atanmış kişi
3. Tıbbi tedavi/dış tedavisi ile ilgili kararlar vermek için VCAT tarafından atanmış vasi
4. Tıbbi tedavi/dış tedavisi ile ilgili kararlar vermek için hasta tarafından atanmış sürekli vasi
5. Yetkili psikiyatrist.

Sorumlu hiçbir kimsenin bulunmaması durumunda ne olur?

Doktorun, tedavinin hastanın çıkarına olduğuna inanması ancak bu konuda karar verecek sorumlu bir kişinin bulunmaması ya da böyle hiçbir kimsenin bulunmaması durumunda, doktor tedaviyi başlatabilir. Doktor önce, Vasi ve İdareci Atama Yasası'nın 42K maddesi gereğince OPA'ya bir form vermek zorundadır. Bu formda aşağıda açıklanan hususlar belirtilir:

- önerilen tedavi
- doktor tarafından, sözkonusu tedavinin hasta için en uygun uygulama olduğuna inanma nedeninin açıklanması
- sorumlu kişinin bulunması için gösterilen çabalar.

Yasanın belirlediği koşulların yerine getirilmesi durumunda tedavi başlatılır. Madde 42K formları için, www.publicadvocate.vic.gov.au adresli web sitesine girin ya da 1300 309 337 numaralı telefonda OPA'nın Tavsiye Servisini arayın.